

ORKUSTOFNUN

Enn um jarðgas í Öxarfirði

Magnús Ólafsson

Greinargerð MÓ-90-04

Enn um jarðgas í Öxarfirði

Inngangur

Að undanföru hefur spunnist all nokkur umræða um jarðgas í Öxarfirði manna á meðal. Merki þessarar umræðu hafa sést á síðum dagblaða, í svokölluðum ljósvakamiðlum og jafnvel hefur hún borist inn á hið háa Alþingi. Síðastliðið vor sótti Orkustofnun um sérstaka fjárveitingu til Alþingis til að standa straum að kostnaði við frekari rannsókn á gasi þessu. Í fjárlagafrumvarpi því sem lagt hefur verið fyrir Alþingi kemur í ljós að 3200 þ.kr. er ætlaðar í verk þetta, og er það í engu samræmi við rannsóknaráætlun sem unnið skyldi eftir.

Lífrænt gas

Jarðgasið í Öxarfirði kemur upp í tveimur borholum við Skógalón, sem voru boraðar til könnunar á jarðhita á þessum slóðum. Efnagreining gass úr holum leiddi síðan í ljós að hluti gassins er af lífrænum toga og vakti það að vonum talsverða athygli, þar sem fundur þess er einstæður hér á landi. Í ljósi þessa þótti ástæða til að kanna frekar gasfund þennan með ítarlegri rannsókn og í apríl-mánuði síðastliðnum var tekin saman hér á Orkustofnun rannsóknaráætlun sem unnið skyldi eftir (Orkustofnun, greinargerð MÓ-GÓF-ÓGF-SP-AB-90/01). Í greinargerð þessari er jafnframt fjallað nokkuð um lífræna gasið og jarðfræðilegar aðstæður í Öxarfirði og hún var send ásamt öðrum plöggum til Fjárhags- og hagsýslustofnunar með fjárlagabeidiðni Orkustofnunar fyrir árið 1991.

Rannsóknaráætlun

Rannsóknaráætlunin náði í raun einungis til ársins 1991, en framhald skyldi ráðast af niðurstöðum rannsókna þess árs. Á árinu 1990 var áætlað að vinna að lítilsháttar forathugun fyrir þegar veitta fjárveitingu til

Orkustofnunar. Rannsóknir ársins 1991 voru hins vegar áætlaðar það fjárfrekar að þær gætu ekki fallið undir almenna fjárveitingu til Orkustofnunar, og var þeim skipt í eftirtalda two liði, sem teknir eru orðrétt upp úr áðurnefndri greinargerð:

1. Gerð verði ítarleg rannsókn á efnasamsetningu gassins í borholunum og kannað hvar gasið kemur inn í holu Æ-3 með töku djúpsýna. Markmiðið er að fá upplýsingar um aldur lífræna efnisins sem gasið kemur úr og þroskastig þess. Einnig verða svarfsýni send til nákvæmrar greiningar erlendis. Kostnaður við þennan lið er áætlaður 1500 þ.kr.
2. Hola Æ-3 verði dýpuð með kjarnabor. Holan er nú 322 m djúp og er gert ráð fyrir að hún verði dýpuð í 700 m. Kjarninn úr holunni myndi gera það kleyft að rannsaka nánar innri gerð setlaganna og lífrænar leifar í þeim í ljósi mældra gagna um hita og þrysting í setlagabunkanum. Auk þessa verða tekin frekari sýni af gasi til efnagreiningar. Kostnaður við þennan þátt er áætlaður 7000 þ.kr.

Heildarkostnaður við rannsóknir ársins 1991 hljóðaði því upp á 8500 þ.kr., þar af var áætlaður aðkeyptur borkostnaður við dýpkun holunnar 6000 þ.kr.

Eins og fram kom í upphafi þessarar greinargerðar þá gerir fjárlagafrumvarp ársins 1991 ráð fyrir að Orkustofnun fái 3200 þ.kr. sérfjárveitingu til þessa verks, sem er ekki í nokkru samræmi við ofangreinda rannsóknaráætlun. Það er því alveg ljóst, að til að unnt sé að vinna að ítarlegri rannsókn á lífrænu gasi í Öxarfirði verður að óska eftir því að ofangreindar 3200 þ.kr. verði hækkaðar til samræmis við upphaflega rannsóknaráætlun. Stærsti og

jafnframt dýrasti hluti rannsóknarinnar var einmitt dýpkun holu Æ-1 og það er alveg ljóst að þeim þætti verður með engu móti unnt að sinna fyrir tittnefndar 3200 þ.kr. Í ljósi þessa er farið fram á það að yfirstjórn Orkustofnunar sjái sér fært að sækja um aukna fjárveitingu eða leysa málið á annan hátt.